

Особливості реалізації права на шлюб в умовах воєнного стану

І під час воєнного стану життя продовжується, укладаються шлюби та народжуються діти. Більше того, укласти шлюб стало ще простіше.

Відповідно до Сімейного кодексу України присутність нареченої та нареченого в момент реєстрації їхнього шлюбу є обов'язковою, а реєстрація шлюбу через представника не допускається.

Однак, 07.03.2022 року КМУ прийнято Постанову № 213 “Деякі питання державної реєстрації шлюбу в умовах воєнного стану” (далі - Постанова № 213) відповідно до якої державна реєстрація шлюбу в умовах воєнного стану може проводитися відділами ДРАЦСу (державної реєстрації актів цивільного стану) **без особистої присутності нареченого (нареченої) або й обох.**

Для того, щоб державна реєстрація шлюбу проводилася без особистої присутності нареченого (нареченої), він або вона мають бути військовослужбовцем Збройних Сил, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Управління державної охорони, Національної гвардії, іншого утвореного відповідно до законів України військового формування (далі — військовослужбовець), поліцейським, особою рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, Державного бюро розслідувань, Державної кримінально-виконавчої служби, особою начальницького складу Національного антикорупційного бюро, Бюро економічної безпеки або працівником закладу охорони здоров'я.

Під час церемонії можна використовувати відеозв'язок.

Щоб укласти такий шлюб особа зазначена вище має лише подати заяву про державну реєстрацію шлюбу своєму командиру (ця заява автоматично вважається фактом надання згоди), а далі командир (керівник) засвідчує справжність підпису на відповідній заяві і передає її до відділу державної реєстрації актів цивільного стану.

Заява повинна містити наступні відомості: прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, громадянство. Також, у заяві треба вказати відомості про обране прізвище - у разі бажання змінити прізвище або приєднати до свого прізвище нареченого (нареченої).

Крім того, факт реєстрації шлюбу також може засвідчуватися актом про укладення шлюбу. Такий акт складається безпосередньо командиром (керівником) нареченого (нареченої) та скріплюється гербовою печаткою відповідного органу. Акт може складатися без особистої присутності одного чи обох наречених з використанням доступних засобів відеозв'язку з тим із наречених, хто відсутній, або з обома відсутніми нареченими.

Також, факт реєстрації шлюбу може засвідчуватися актом, який складається керівником закладу охорони здоров'я, в якому перебувають або працюють один чи обоє наречених та скріплюється печаткою (за наявності) цього закладу.

Свідоцтво про шлюб видається на підставі складеного актового запису про шлюб подружжю або одному з них у день звернення до відділу державної реєстрації актів цивільного стану, яким зареєстровано шлюб.

Якщо звернення до відділу державної реєстрації актів цивільного стану, яким зареєстровано шлюб, неможливе, відповідне свідоцтво видається в іншому відділі державної реєстрації актів цивільного стану у разі внесення відомостей про такий шлюб до Реєстру та за наявності доступу до нього.

Крім того, у Постанові № 213 КМУ передбачено, що акти, складені з 24 лютого 2022 року та які не містять усіх необхідних відомостей (крім прізвища, власного імені та по батькові (за наявності), дати народження обох наречених), є дійсними для проведення державної реєстрації шлюбу за цією процедурою до дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні.

Таким чином, під час війни, якщо один із наречених є військовослужбовцем, поліцейським, особою рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, Державного бюро розслідувань, Державної кримінально-виконавчої служби, особою начальницького складу Національного антикорупційного бюро, Бюро економічної безпеки

або працівником закладу охорони здоров'я, укласти шлюб можливо навіть без особистої присутності.